

Raadsinformatiebrief

Onderwerp : Project Lammetjeswiel

Aanleiding : Stand van zaken

Datum : 25-11-2015

Doel : Ter informatie

Portefeuillehouder : A. Kraijo
(078) 770 6004 a.kraijo@alblasserdam.nl

Primaathouder : D.G. Jansen
(078) 770 6110 d.jansen@alblasserdam.nl

Te verstrekken informatie

Middels deze raadsinformatie brief wordt u geïnformeerd over de voortgang van het project Lammetjeswiel dat op 23 april 2015 gestart is met een Kick off avond in het gebouw van de scouting in het Lammetjeswiel.

De gemeente Alblasserdam heeft een uniek stukje natuur- en recreatiegebied binnen haar grenzen, het Lammetjeswiel. In de Samenlevingsagenda benoemen wij het Lammetjeswiel als ontwikkelgebied om het aantrekkelijker te maken in samenwerking met betrokken partijen die Lammetjeswiel een warm hart toedragen. Als doel is bepaald om voor het einde van 2017 een voor alle inwoners van Alblasserdam een aantrekkelijk Lammetjeswiel te realiseren. Het Lammetjeswiel wordt gebruikt als (natuur) recreatiegebied door de inwoners van Alblasserdam. Om de gebruikswaarde te verhogen wordt onderzocht hoe en onder welke voorwaarden die (natuur) recreatiemogelijkheden kunnen worden uitgebreid gedurende de dag en de vier seizoenen. Dit is randvoorwaardelijk voor het gebied om een duurzaam gebruik voor de toekomst te borgen, zodat ook de volgende generaties Alblasserdammers er van kunnen blijven genieten. Een nieuwe invulling van Lammetjeswiel met een passend programma respecteert het unieke natuurlijke karakter van het gebied en maakt gebruik van haar al aanwezige mogelijkheden. Daarbij is "schoon, heel en gezond" het motto.

Afbeelding 1. De kaart is opgenomen in het projectplan. Op de kaart staat het projectgebied (rood omlijnd). De vraagtekens staan voor de vraag: wat voor functie zou hier passen. Het geel omlijnde gebied is het projectgebied van de Pijlstoep.

1. April: Kick off avond

De eerste stap naar het werken aan een plan dat gedragen wordt door de samenleving was het organiseren van de Kick off avond op 23 april 2015. Deze avond hebben wij via de Klaroen, via de website en via de facebookpagina van het Lammetjeswiel aangekondigd. De uitnodiging is aan u door de griffie ter beschikking gesteld. Deze avond werd goed bezocht, waaronder een aantal raadsleden. Zo'n tachtig mensen verdeeld over tien tafels bogen zich over grote plattegronden waarop zij hun ideeën konden aangeven met betrekking tot de toekomstige inrichting van het Lammetjeswiel.

Tijdens deze avond hebben wij de aanwezigen gevraagd hun contactgegevens op te schrijven om zo ook na die avond met elkaar in contact te kunnen blijven. Tijdens de Kick off avond is aangegeven dat er een klankbordgroep zou worden samengesteld om de verzamelde ideeën te gaan verwerken in een echt ontwerp. De uitvraag hiervoor is gedaan in juni van dit jaar. Zo'n 20 mensen hebben zich aangemeld en in augustus hebben zij het concept projectplan ontvangen als voorbereiding op de bijeenkomsten. Een verslag van de avond is na te lezen op de site van de gemeente:

<http://www.alblasserdam.nl/centrumontwikkeling/lammetjeswiel/bijeenkomst-tuinkamer-van-alblasserdam>.

Quick wins

Naar aanleiding van de Kick off avond werd duidelijk dat er vele ideeën zijn vanuit de samenleving voor het Lammetjeswiel. Een aantal van deze ideeën bleek eenvoudig uitvoerbaar en zouden vooruitlopend op het project al gerealiseerd kunnen worden. Dit heeft geresulteerd in de realisatie van de zogenoemde 'quick wins' deze zomer. Door de verzoeken deze zomer al te realiseren, bleef het proces van het project zichtbaar in de samenleving. De gekozen quick wins moesten voldoen aan een drietal eisen, opgesteld door de projectleider, in afstemming met de adviseur duurzaamheid:

1. Is het een stap in de goede richting?
2. Blijf je hiermee flexibel voor de toekomstige duurzame ontwikkeling?
3. Is het een goede investering, zowel economisch als maatschappelijk?

Een en ander heeft geresulteerd in een aantal zichtbare resultaten. Er is een trapje gemonteerd aan het vlot en er zijn bankjes geplaatst. Daarnaast is geëxperimenteerd met het maken van grotere openingen voor de prullenbakken. Bewoners zijn gevraagd te laten weten wat zij van de ingrepen vonden via facebook (zie communicatie). De bankjes en het trapje werden erg gewaardeerd. Na de zomerperiode is een bankje verplaatst op verzoek van de familie van Beest, omdat die bankje toch wat te dicht op de tuin van de familie stond. 's avonds werden de bankjes met name gebruikt door luidruchtige jeugd waardoor de rust van de familie verstoord werd. De grotere openingen van de prullenbakken hebben niet geresulteerd in minder zwerfvuil. Voor het komende jaar zal daarom bekeken worden hoe dit punt anders kan worden aangepakt.

<http://www.alblasserdamsnieuws.nl/wordpress/2015/07/18/nieuwe-picknicktafels-bankjes-en-vlondertrap-in-lammetjeswiel/>

Afbeelding 2. Opening bankjes op 17 juli jl.

Scholenwedstrijd

Om de kinderen tot 12 jaar ook een stem te geven in dit project is een ontwerpwedstrijd georganiseerd. Helaas heeft maar één kind een idee aangeleverd. Dit ontwerp was echter wel zo uitgebreid en doordacht dat er voor het ontwerp zeker aanknopingspunten zijn. In het uiteindelijk ontwerp zal een kabelbaan worden meegenomen. Op een later moment in het proces wordt bekeken hoe we de jeugd tot 12 jaar verder kunnen betrekken bij het ontwerp, omdat het Lammetjeswiel voor hen ook een plek moet kunnen zijn om te spelen en te ontdekken.

2. Zomer: Project startup (PSU) en Projectplan

Om te borgen dat het vervolg van het project in goede banen wordt geleid heeft op 2 juni 2015 een PSU plaatsgevonden. Tijdens deze dag is het doel van het project nader geconcretiseerd en zijn de afbakening van het project en de planning in beeld gebracht. Naar aanleiding van de uitkomsten van de PSU is door de projectleider een projectplan opgesteld en is de interne projectgroep gevormd. Samen met de (externe) klankbordgroep wordt verder gewerkt aan het project.

Ecologie en duurzaamheid

Een belangrijk onderdeel van dit project is de aandacht voor ecologie en natuurbehoud. Daarnaast is er in het ontwerpproces veel aandacht voor het duurzaam inrichten (toekomstgericht, materiaalgebruik ed.). Ingrepen in het Lammetjeswiel kunnen een grote invloed hebben op de aanwezige flora en fauna. In de zomer 2015 is daarom direct gestart met een aantal onderzoeken. Ten eerste is er een ecologische quick scan gemaakt om in kaart te brengen welke (beschermde) flora en fauna aanwezig zou kunnen zijn. Deze is eind augustus afgerond. Hieruit volgde een onderzoek naar de heikikker (afgerond november) en een vissenonderzoek (afgerond november). Parallel aan deze onderzoeken is gestart met een vleermuizenonderzoek (afgerond december). Met de resultaten van de onderzoeken wordt in de verdere planvorming rekening gehouden. Op dit moment kan gemeld worden dat er geen (beschermde) heikikkers zijn aangetroffen in het gebied, daarentegen zijn er wel beschermde vissoorten en vleermuizen aanwezig.

3. Nazomer en Herfst: Start Klankbordgroepvergaderingen

Zoals hierboven gemeld maken 20 mensen deel uit van de klankbordgroep. De groep is een representatieve mix van omwonenden, jeugd en andere betrokkenen bij het gebied zoals Stichting de Groene Long. Zij zijn aan de slag gegaan met de lijst aan ideeën die zijn opgehaald tijdens de Kick off avond.

Naast de ideeën van de inwoners zijn er tijdens de Kick off avond ook een aantal commerciële ideeën voor het gebied opgehaald. Naar aanleiding daarvan zijn op 1 oktober een viertal externe partijen uitgenodigd voor het houden een pitch met de klankbordgroep. Deze partijen kregen hier de kans om hun idee onder het voetlicht te brengen. Het ging hierbij om het aanleggen van een camperovernachtingsplaats (50 plekken), een groene kinderdagopvang (12 kindplaatsen), een mobiele horecavoorziening en ondernemer die zich bezighoudt met het organiseren van evenementen en het verstrekken van recreatie materialen. Deze pitches heeft de discussies over de mogelijkheden die voor het Lammetjeswiel beschikbaar zijn in een breder perspectief geplaatst. Om ook de (on)mogelijkheden van deze ontwikkelingen in het kader van natuurbescherming goed in beeld te brengen is de ecooloog uitgenodigd die momenteel de hiervoor genoemde flora en fauna-onderzoeken heeft uitgevoerd. Er zijn voldoende ontwikkelmogelijkheden voor het Lammetjeswiel al blijft wel de zorgplicht vanuit de gemeente jegens flora en fauna van belang. Dat veronderstelt een voortdurende aandacht voor het inpassen van de wensen naar de maat en schaal van het gebied.

Vervolg

In het begin van dit proces (vanaf de Kick off avond) is vanuit de projectorganisatie met name ingezet op het zo breed mogelijk oriënteren naar de mogelijkheden voor het gebied. Nu de wensen grotendeels in beeld zijn en geconcretiseerd in september en oktober door de klankbordgroep, kunnen vanuit de gemeente kaders worden meegegeven aan de klankbordgroep en de externe partijen, zodat gewerkt kan worden naar een voorlopig ontwerp met een programma van eisen die hier op aansluit (in de bijlage zijn de randvoorwaarden benoemd). Deze kaders zijn op 10 november meegegeven aan de klankbordgroep en externe partijen.

Vanaf 10 november heet de klankbordgroep, adviserende werkgroep. De groep heeft de afgelopen maanden intensief en op een constructieve wijze meegedacht met in het ontwerpproces. De projectleider heeft daarom besloten om de werkgroep haar adviserende rol meer te kunnen laten horen. De werkgroep maakt gezamenlijk met de projectleider (welke ondersteund wordt door haar interne projectgroep) het advies richting het college en de raad. Zij trekken ook gezamenlijk op bij het organiseren van de informatie avond voor alle geïnteresseerden op 18 februari. Hiervoor ontvangt u ook een uitnodiging

Momenteel zijn we in het stadium beland dat er een maatregelenpakket ligt met een eerste schets. Het maatregelenpakket geeft aanleiding om te werken met een voorkeurscenario. Op deze wijze wordt in beeld gebracht wat het betekent (kosten fysieke ingrepen en programma) om de basis op orde te brengen, en welke wensen voor mei 2017 gerealiseerd moeten zijn om het duurzame gebruik van het Lammetjeswiel voor de toekomst te garanderen. We kijken echter ook verder. Indien om welke reden dan ook het niet lukt om een ingreep voor mei 2017 te realiseren zal een fasering worden gepresenteerd.

Naar verwachting vindt aanbidding van het voorlopig ontwerp aan ons college plaats begin april 2016. Hiervoor wordt op 8 maart 2016 een gesprek georganiseerd tussen de werkgroep en u als gemeenteraad om samen het plan en de overwegingen hierachter te bespreken (zie verder uitvoering).

Financiële aspecten

In 2014 is bij de 2e Burap een voorbereidingskrediet aangevraagd van €15.000 om het project Lammetjeswiel mee op te starten (initiatief fase). Dit bedrag is opgenomen in de begroting. Voor de definitie en ontwerpfase is een aanvullend investeringskrediet van €41.000 aangevraagd, welke is meegenomen in de 2^e Burap 2015. Bij de aanbidding van het ontwerp aan ons college zal een dekkingsvoorstel worden gedaan voor dit investeringskrediet.

Voor de uitvoering is in 2016 een bedrag van €240.000 gereserveerd in de begroting (voorziening openbare ruimte). Dit budget zal in de eerste plaats worden ingezet om de basiskwaliteit van het gebied op niveau te krijgen (water, groen en padenstructuur). Groot onderhoud aan bijvoorbeeld de bruggen die al vervangen moesten worden, worden vanuit een ander budget gefinancierd. Zoals aangegeven wordt een voorkeursscenario uitgewerkt, waarbij gekeken wordt naar mogelijkheden in fasering. De vraag; wat moet in mei 2017 gerealiseerd zijn, en wat kan later, is hierbij de leidraad. Daarnaast wordt gekeken naar mogelijkheden voor uitbesteding van werkzaamheden (bijvoorbeeld samenwerking met de Groene Long) en subsidies. Wij streven er naar zoveel mogelijk binnen het budget te realiseren.

Bij de projectgroep ligt de opdracht om tijdens de ontwerpfase goed te kijken naar welke beheer- en onderhoudskosten het nieuw ingerichte Lammetjeswiel met zich mee zal brengen. Uitgangspunt hierbij is dat de kosten niet gaan stijgen. Dit kan enerzijds door het gebruik van duurzame materialen, en anderzijds door de extra inzet van (maatschappelijke) partijen.

De investeringen die gedaan moeten worden naar aanleiding van initiatieven van externe partijen worden zoveel mogelijk door deze partijen zelf gedaan. Dit is aan de voorkant ook duidelijk gemaakt aan deze partijen. Hierbij wordt wel gestreefd naar het principe 'werk met werk maken', waardoor bijvoorbeeld eventuele ingrepen die voor externe partijen van belang zijn kunnen worden meegenomen in het werkschema voor het Lammetjeswiel.

Juridische aspecten

Op dit moment spelen er op het juridisch vlak weinig zaken. Met betrekking tot een gebruiker die nu nog vee heeft grazen op de twee weilanden binnen het projectgebied zijn afspraken gemaakt over deze mogelijkheden in de toekomst (bruikleenovereenkomst). Deze overeenkomst belemmert een eventuele toekomstige ontwikkeling van deze weilanden niet, mochten hiervoor plannen worden gemaakt in het ontwerp.

Voor het vervolgproces wordt er wel een aantal juridische vraagstukken verwacht. Dit zal met name te maken hebben met huurovereenkomsten, aanpassingen van de APV, vormen van vergunningverlening en ontheffingen die wellicht noodzakelijk zijn in het kader van de wet en regelgeving. Indien er sprake is van wijzigingen of pilots die juridische consequenties hebben wordt u hiervan in een voortijdig stadium van op de hoogte gebracht.

Communicatie en inspraak

Vanuit de gemeente is de wens geuit naar de werkgroep om een voorzitter aan te wijzen welke de werkgroep kan representeren in de stuurgroep en tijdens de werksessie als procesvoorzitter wil optreden. De werkgroep vond dit een goed idee en heeft aan deze wens gehoor gegeven, door Riens Gort aan te wijzen als voorzitter. Deze werkwijze heeft een positieve invloed op het proces van afstemming en begrip voor elkaar. Wethouder Kraijo heeft tijdens de laatste werkgroep vergadering in december een eerste impressie gekregen van wat het ontwerp zal gaan inhouden. Naar aanleiding van deze presentatie heeft hij de voorzitter van de werkgroep gevraagd aan te sluiten bij de nieuwjaarsreceptie op 6 januari. Tijdens deze receptie zal de voorzitter de tekening met hierop het maatregelenpakket meenemen en een toelichting geven aan geïnteresseerden.

Er zijn naar aanleiding van een aantal berichten die na afloop van een werkgroep die naar buiten zijn gebracht door leden van de werkgroep, nadere afspraken gemaakt over wat wel en niet en vooral wanneer iets gecommuniceerd wordt naar de buitenwereld. Het proces dat de werkgroep en de gemeente doorlopen is niet geheim, maar om de discussie zuiver te houden – de werkgroep is immers representatief voor Alblasserdam – worden berichten die men naar buiten wil brengen eerst samen met de gemeente (communicatie) bekeken op feitelijke (on)juistheden alvorens deze worden gepubliceerd.

De communicatiekanalen waarvan gebruik wordt gemaakt zijn de gemeentelijk website (<http://www.alblasserdam.nl/centrumontwikkeling/lammetjeswiел>), de Klaroen en de facebookpagina Lammetjeswiел. Deze laatste wordt beheerd door een van de werkgroep leden.

Informatieavond

Zoals hierboven aangegeven is de werkgroep representatief voor de (nieuwe) gebruikers van het Lammetjeswiел. Op 18 februari 2016 wordt een informatieavond georganiseerd voor alle inwoners van Alblasserdam. U als gemeenteraad wordt uitgenodigd aan deze avond deel te nemen. Doel van de avond is om kennis te nemen van het voorlopige ontwerp van het nieuwe Lammetjeswiел. Deze avond is niet bedoeld als inspraak avond. Uiteraard wordt wel alle gelegenheid gegeven om vragen te stellen. De werkgroep zal samen met de projectleider het plan presenteren. Op 8 maart volgt een gesprek met u als gemeenteraad samen met de werkgroep. De invulling van deze avond zal in januari verder met u worden besproken.

Uitvoering (inclusief planning)

Het proces van het tot stand komen van het ontwerp gaat op het ritme van de samenleving, waarbij de ontwerper, de voorzitter van de werkgroep en de projectleider samen zorgen voor de sturing, het scherp voeren van de juiste discussie en het stellen van doelen per werksessie.

December 2015

- Maatregelenpakket en eerste raming, maken drie scenario's

Eerste kwartaal 2016

- Raadsinformatiebrief
- Vaststellen voorkeursscenario door werkgroep i.s.m. projectleider
- Bespreking voorkeursscenario met wethouder
- Uitwerking voorlopig ontwerp en programma van eisen
- 18 februari informatie avond inwoners Alblasserdam en gemeenteraad
- 8 maart gesprek tussen gemeenteraad en werkgroep

Tweede kwartaal 2016

- Vaststelling ontwerp en voorlopig investeringsbudget door college
- Raadsinformatiebrief
- Opstellen bestek en definitief ontwerp

- Vaststelling definitief ontwerp en investeringsbudget door college en gemeenteraad

Derde kwartaal 2016

- Uitvoering eerste werkzaamheden en start programma/quick wins/pilots
- Raadsinformatiebrief

Vierde kwartaal 2016 en verder

- Start werkzaamheden herinrichting Lammetjeswiel
- Mei 2017 opening heringericht Lammetjeswiel

Evaluatie

Na de bewonersavond van 18 februari 2016 zal een uitgebreid evaluatie moment worden gepland met de werkgroep om het projectverloop te evalueren en het vervolg te bespreken. Deze evaluatie zal ook plaatsvinden in de projectgroep en de stuurgroep. Aan het einde van het project zal er ook een evaluatiemoment gepland worden met alle hier boven genoemde partijen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

secretaris

burgemeester

